

ZARZĄDZENIE NR 1 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

z dnia 12 stycznia 2004 r.

w sprawie nadawania i weryfikacji uprawnień do wykonywania w Policji ekspertyz kryminalistycznych

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 ze zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

**ROZDZIAŁ 1
PRZEPISY OGÓLNE****§ 1**

Zarządzenie określa:

- 1) wymagania stawiane kandydatom ubiegającym się o uzyskanie uprawnień do wykonywania w Policji ekspertyz kryminalistycznych;
- 2) wymagany dla uzyskania uprawnień proces kształcenia, postępowanie kwalifikacyjne oraz praktyki odbywane przez kandydatów na ekspertów kryminalistyki;
- 3) postępowanie związane z nadawaniem uprawnień do wykonywania ekspertyz kryminalistycznych;
- 4) okresy, na jakie nadaje się uprawnienia, oraz procedurę weryfikacji, zawieszania i cofania nadanych uprawnień.

§ 2

1. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:
  - 1) uprawnienia – nadane przez dyrektora Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Głównej Policji, zwanego dalej „CLK KGP”, uprawnienia do wykonywania w Policji ekspertyz kryminalistycznych;
  - 2) kandydat – ubiegający się o uzyskanie uprawnień policjant lub pracownik Policji;
  - 3) proces kształcenia – działania polegające na przekazywaniu wiedzy i umiejętności oraz aktywnym rozwijaniu ich przez kandydata w drodze do uzyskania uprawnień;
  - 4) postępowanie kwalifikacyjne – zespół przedsięwzięć odnoszących się do kandydata, mających na celu zdobycie przez niego wiedzy i umiejętności uzasadniających nadanie uprawnień, prowadzonych z jednoczesną ciągłą oceną uzyskiwanych postępów;
  - 5) egzamin kwalifikacyjny – sprawdzian wiedzy i umiejętności poświadczający kwalifikacje kandydata do uzyskania uprawnień;

- 6) świadectwo – dokument potwierdzający nadanie uprawnień, wydany przez dyrektora CLK KGP;
  - 7) ekspert – policjant lub pracownik Policji legitymujący się aktualnym świadectwem nadania uprawnień;
  - 8) ekspertyza kryminalistyczna lub ekspertyza – czynności, których wykonanie wymaga posiadania wiadomości specjalnych, podejmowane w celu stwierdzenia okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięć w dziedzinie wykrywania i ścigania sprawców czynów karalnych; włącznie ze sporządzeniem opinii zawierającej sprawozdanie z przeprowadzonych czynności i spostrzeżeń oraz oparte na nich wnioski;
  - 9) konsultant – osoba posiadająca wiadomości specjalne lub dorobek intelektualny w określonej dyscyplinie bądź specjalności kryminalistycznej, nie będąca pracownikiem CLK KGP, laboratoriów kryminalistycznych komend wojewódzkich Policji, zwanych dalej „LK KWP”, lub innych komórek organizacyjnych techniki kryminalistycznej Policji, zwanych dalej „KTK”.
2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o komendzie wojewódzkiej Policji należy przez to rozumieć również Komendę Stołeczną Policji.

§ 3

1. W CLK KGP, LK KWP oraz KTK ekspertyzy mogą być wykonywane wyłącznie przez ekspertów.
2. Eksperci są uprawnieni do wykonywania ekspertyz jedynie w zakresie dyscyplin i specjalności kryminalistycznych objętych nadanymi uprawnieniami.
3. Dyscypliny i specjalności kryminalistyczne, w zakresie których nadaje się uprawnienia, oraz typowe zakresy badań dla poszczególnych dyscyplin i specjalności określa załącznik nr 1.
4. Wymienione niżej czynności mogą być realizowane w związku z wykonywaniem ekspertyz z zakresu każdej dyscypliny lub specjalności przez ekspertów posiadających uprawnienia w zakresie:
  - 1) badań wypadków drogowych, badań fotograficznych lub fototechniki – czynności polegające na określaniu na podstawie zdjęć wymiarów obiektów i odległości między nimi;
  - 2) technicznych badań dokumentów, badań chemicznych lub klasycznych badań dokumentów – czynności związane z badaniem środków kryjących użytych w dokumentach;

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 153, poz. 1271, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609, Nr 192, poz. 1873 i Nr 210, poz. 2036.

- 3) badań wypadków drogowych lub badań traseologicznych – czynności polegające na identyfikacji opon na podstawie pozostawionych przez nie śladów;
- 4) badań mechanoskopijnych, metaloznawstwa lub badań wypadków drogowych – czynności polegające na określaniu autentyczności lub ujawnianiu zatartych i przerobionych numerów fabrycznych naniesionych na podłoża metalowe.

ROZDZIAŁ 2 WYMAGANIA WOBEC KANDYDATÓW, POSTĘPOWANIE KWALIFIKACYJNE, PROCES KSZTAŁCENIA ORAZ PRAKTYKI ZAWODOWE

§ 4

1. O uzyskanie uprawnień może ubiegać się kandydat, który spełnia następujące wymagania:
  - 1) posiada wyższe wykształcenie o kierunku zbieżnym z dyscypliną lub specjalnością kryminalistyczną, w odniesieniu do której przewiduje się nadanie uprawnień;
  - 2) zaliczył wstępny test kwalifikacyjny z zakresu kryminalistyki, wybranej dyscypliny lub specjalności oraz języka obcego;
  - 3) ukończył szkolenie zawodowe dla absolwentów szkół wyższych – kandydatów na ekspertów kryminalistyki;
  - 4) wykazał się w dotychczasowej służbie lub pracy spostrzegawczością, dokładnością, dociekliwością, cierpliwością, zdolnością jasnego formułowania ustnych i pisemnych wypowiedzi oraz umiejętnością analizy i syntezy cech zdarzeń i przedmiotów, a także umiejętnością pracy w zespole;
  - 5) uczestniczył w charakterze obserwatora w co najmniej 5 rozprawach sądowych, w trakcie których ustne opinie składali eksperci;
  - 6) opracował pod kierunkiem eksperta tej samej dyscypliny lub specjalności, zwanego dalej „ekspertem prowadzącym”, projekty ekspertyz w liczbie nie mniejszej niż ustalona do wykonania w wykazie stanowiącym załącznik nr 2;
  - 7) przygotował pod kierunkiem eksperta prowadzącego pracę kwalifikacyjną o charakterze teoretycznym, badawczym, konstrukcyjnym lub wdrożeniowym;
  - 8) odbył w obrębie dyscypliny lub specjalności, w zakresie której ma nastąpić nadanie uprawnień, co najmniej dwie dwutygodniowe praktyki zawodowe w CLK KGP, a w uzasadnionych przypadkach również w LK KWP;
  - 9) przedstawił kartę zaliczeń metod badawczych w ramach dyscypliny lub specjalności, w zakresie której przewiduje się nadanie uprawnień, zwaną dalej „kartą zaliczeń”, oraz sporządzoną według wzoru określonego w załączniku nr 3;

10) uzyskał pozytywne oceny z odbytych praktyk zawodowych oraz pracy kwalifikacyjnej, o których mowa w pkt 7 i 8;

11) zdał egzamin kwalifikacyjny przed komisją powołaną przez dyrektora CLK KGP.

2. Kandydatów posiadających już uprawnienia i ubiegających się o kolejne dotyczą wymagania określone w ust. 1 pkt 7 – 11.

§ 5

1. Postępowanie kwalifikacyjne rozpoczyna się na pisemny wniosek kandydata skierowany do dyrektora CLK KGP.
2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć odpis dyplomu ukończenia studiów potwierdzający kwalifikacje określone w § 4 ust. 1 pkt 1.
3. Dyrektor CLK KGP ustala rodzaj i zakres wstępnego testu kwalifikacyjnego oraz powołuje komisję do jego przeprowadzenia.
4. W skład komisji, o której mowa w ust. 3, wchodzi:
  - 1) ekspert posiadający uprawnienia z dyscypliny lub specjalności, w zakresie której przewiduje się nadanie uprawnień;
  - 2) właściwy według miejsca pełnienia służby lub zatrudnienia kandydata naczelnik LK KWP lub kierownik merytorycznie właściwej komórki organizacyjnej CLK KGP.
5. O terminie i zakresie wstępnego testu kwalifikacyjnego kandydat jest informowany z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem.

§ 6

1. Zaliczenie wstępnego testu kwalifikacyjnego warunkuje rozpoczęcie procesu kształcenia pod kierunkiem eksperta prowadzącego wyznaczonego przez dyrektora CLK KGP oraz skierowanie na praktyki określone w § 4 pkt 8.
2. Niezaliczenie wstępnego testu kwalifikacyjnego skutkuje odmownym rozpatrzeniem przez dyrektora CLK KGP wniosku, o którym mowa w § 5 ust. 1.

§ 7

1. Proces kształcenia od momentu zaliczenia wstępnego testu kwalifikacyjnego do zdania egzaminu kwalifikacyjnego trwa od roku do trzech lat.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na pisemny wniosek kandydata, dyrektor CLK KGP może przedłużyć określony w ust. 1 czas trwania procesu kształcenia maksymalnie do lat pięciu.
3. Przekroczenie terminów, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowi podstawę do wystąpienia przez naczelnika LK KWP lub kierownika właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP do przełożonego kandydata właściwego w sprawach osobowych z wnioskiem o zmianę specjalności zawodowej kandydata.

4. Przebieg procesu kształcenia jest dokumentowany w książce pracy eksperta, prowadzonej przez kandydata od momentu zaliczenia wstępnego testu kwalifikacyjnego do uzyskania uprawnień.
5. Wzór i zasady prowadzenia książki pracy eksperta określa załącznik nr 4.

§ 8

1. Najpóźniej miesiąc przed wyznaczoną datą egzaminu kwalifikacyjnego kandydat przedstawia kierownikowi właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP:
  - 1) kopie co najmniej 10 projektów ekspertyz ostatnio wykonanych pod kierunkiem eksperta prowadzącego, obejmujących wszystkie przewidziane do nadania uprawnień dyscypliny i specjalności kryminalistyczne;
  - 2) pracę kwalifikacyjną, o której mowa w § 4 pkt 7;
  - 3) opinię eksperta prowadzącego zawierającą oceny: przebiegu procesu kształcenia, posiadanej przez kandydata wiedzy i umiejętności w zakresie wykonywania ekspertyz oraz pracy kwalifikacyjnej.
2. Kandydat może zwrócić się do dyrektora CLK KGP o komisijną weryfikację słuszności negatywnej opinii, o której mowa w ust. 1 pkt 3.
3. W skład komisji, o której mowa w ust. 2, wchodzi:
  - 1) kierownik właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP lub konsultant;
  - 2) ekspert posiadający uprawnienia z dyscypliny lub specjalności, w odniesieniu do której przewiduje się nadanie uprawnień;
  - 3) przedstawiciel komórki organizacyjnej CLK KGP do spraw nadzoru i analiz.
4. Utrzymanie przez komisję, o której mowa w ust. 2, negatywnej opinii eksperta prowadzącego skutkuje niedopuszczeniem kandydata do egzaminu kwalifikacyjnego. Kandydat może przystąpić do takiego egzaminu, spełniając ponownie warunki określone w ust. 1, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy od wyznaczonej daty egzaminu kwalifikacyjnego, do którego nie został dopuszczony.
5. Odrzucenie przez komisję, o której mowa w ust. 2, negatywnej opinii eksperta prowadzącego skutkuje jej unieważnieniem, wystawieniem kandydatowi opinii pozytywnej i dopuszczeniem go do sprawdzianu umiejętności, o którym mowa w ust. 6.
6. Podczas odbywania końcowej praktyki w CLK KGP kandydat zostaje poddany przez kierownika właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP sprawdzianowi umiejętności w zakresie wykonywania ekspertyz, obejmującemu dyscypliny i specjalności przewidziane do nadania uprawnień.
7. W przypadku negatywnego wyniku sprawdzianu, o którym mowa w ust. 6, kandydat może do niego przystąpić ponownie, nie wcześniej jednak niż po upływie 3 miesięcy.

8. Utrzymanie przez komisję, o której mowa w ust. 2, kolejnej negatywnej opinii eksperta prowadzącego lub negatywny wynik ponownego sprawdzianu, o którym mowa w ust. 7, skutkuje przerwaniem procesu kształcenia. W tym przypadku kierownik właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP występuje do przełożonego kandydata właściwego w sprawach osobowych z wnioskiem o zmianę specjalności zawodowej kandydata.

ROZDZIAŁ 3 POSTĘPOWANIE ZWIĄZANE Z NADAWANIEM UPRAWNIENI

§ 9

1. Po zakończeniu procesu kształcenia oraz sprawdzeniu, że kandydat spełnił wymagania określone w § 4 pkt 4-10, kierownik właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP przedstawia dyrektorowi CLK KGP pisemny wniosek o dopuszczenie kandydata do egzaminu kwalifikacyjnego wraz z kartą zaliczeń, książką pracy eksperta i innymi dokumentami potwierdzającymi wiedzę i umiejętności kandydata.
2. Postępowanie kwalifikacyjne kończy egzamin kwalifikacyjny przeprowadzany przez komisję powołaną przez dyrektora CLK KGP.
3. W skład komisji, o której mowa w ust. 2, wchodzi:
  - 1) kierownik właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP lub osoba przez niego wyznaczona;
  - 2) co najmniej jeden ekspert posiadający uprawnienia w zakresie dyscypliny lub specjalności, w odniesieniu do której przewiduje się nadanie uprawnień;
  - 3) przedstawiciel komórki organizacyjnej CLK KGP do spraw nadzoru i analiz.
4. O terminie egzaminu kwalifikacyjnego kandydat informowany jest z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem.

§ 10

1. Po zdaniu przez kandydata egzaminu kwalifikacyjnego dyrektor CLK KGP wydaje decyzję o nadaniu uprawnień na okres 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 3, i przekazuje informację o nadaniu uprawnień do właściwej komórki organizacyjnej do spraw kadr – celem włączenia do akt osobowych.
2. Kandydat na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1, otrzymuje świadectwo, którego wzór określa załącznik nr 5 do zarządzenia.
3. Termin ważności uprawnień upływa z końcem roku kalendarzowego określonego w świadectwie.
4. W przypadku negatywnego wyniku egzaminu kwalifikacyjnego, co najmniej po upływie 6 miesięcy, dyrektor CLK KGP może na wniosek kandydata

skierować go na egzamin poprawkowy, przeprowadzany w trybie określonym w § 9.

5. Nieprzystąpienie przez kandydata do egzaminu poprawkowego po upływie 12 miesięcy od daty egzaminu kwalifikacyjnego z wynikiem negatywnym lub uzyskanie wyniku negatywnego na egzaminie poprawkowym jest rozstrzygnięciem ostatecznym i stanowi podstawę do przerwania procesu kształcenia oraz wystąpienia kierownika właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP do przełożonego kandydata właściwego w sprawach osobowych z wnioskiem o zmianę specjalności zawodowej kandydata.

§ 11

1. Ekspert jest obowiązany kontynuować prowadzenie książki pracy eksperta przez cały okres ważności uprawnień.
2. Z chwilą otrzymania świadectwa dane eksperta wprowadzane są do Krajowego Rejestru Policyjnych Ekspertów Kryminalistyki, zwanego dalej „Rejestrem”, który zawiera:
  - 1) dane osobowe eksperta;
  - 2) miejsce pełnienia służby lub zatrudnienia;
  - 3) oznaczenie dyscyplin i specjalności, w zakresie których nadano uprawnienia;
  - 4) datę nadania uprawnień;
  - 5) numer decyzji o nadaniu uprawnień;
  - 6) numer świadectwa;
  - 7) datę przedłużenia ważności uprawnień;
  - 8) numer decyzji o przedłużeniu uprawnień;
  - 9) datę weryfikacji uprawnień;
  - 10) numer decyzji o weryfikacji uprawnień;
  - 11) inne niezbędne dane umożliwiające identyfikację eksperta.
3. Rejestr, o którym mowa w ust. 2, może być prowadzony w formie elektronicznej.

ROZDZIAŁ 4 PRZEDŁUŻANIE WAŻNOŚCI, WERYFIKACJA I COFANIE UPRAWNIENI

§ 12

1. Najpóźniej na 3 miesiące przed upływem terminu ważności świadectwa ekspert jest obowiązany wystąpić do dyrektora CLK KGP z pisemnym wnioskiem o przedłużenie ważności uprawnień na kolejne 5 lat, opiniowanym przez naczelnika LK KWP lub kierownika komórki organizacyjnej CLK KGP.
2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć książkę pracy eksperta.
3. W celu zbadania słuszności wniosku, o którym mowa w ust. 1, dyrektor CLK KGP powołuje komisję, której zadaniem jest dokonanie analizy książki pracy eksperta ubiegającego się o przedłużenie ważności uprawnień.

4. W skład komisji, o której mowa w ust. 3, wchodzi:

- 1) kierownik właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP;
- 2) przedstawiciel komórki organizacyjnej CLK KGP do spraw nadzoru i analiz.

5. Na podstawie opinii komisji, o której mowa w ust. 3, dyrektor CLK KGP podejmuje decyzję o przedłużeniu okresu ważności uprawnień na kolejne 5 lat albo o wszczęciu wobec eksperta procedury weryfikacyjnej określonej w § 13.

§ 13

1. Dyrektor CLK KGP, na wniosek naczelnika LK KWP lub kierownika merytorycznie właściwej komórki organizacyjnej CLK KGP, powołuje komisję do weryfikacji uprawnień eksperta w przypadkach:
  - 1) upływu terminu ważności świadectwa i nierozpoczęcia przez eksperta procedury przedłużania uprawnień określonej w § 12;
  - 2) powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do rzetelności lub fachowości opracowywanych ekspertyz;
  - 3) trwającej co najmniej 3 lata przerwy w wykonywaniu ekspertyz, z zastrzeżeniem ust. 2;
  - 4) przekroczenia nadanych uprawnień.
2. Weryfikacji uprawnień z powodu określonego w ust. 1 pkt 3 nie prowadzi się w odniesieniu do ekspertów zajmujących stanowiska kierownicze w LK KWP oraz CLK KGP.
3. W skład komisji, o której mowa w ust. 1, wchodzi:
  - 1) kierownik właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej CLK KGP;
  - 2) ekspert z CLK KGP i dwóch ekspertów z LK KWP, w tym jeden z tego samego LK KWP co weryfikowany - posiadający uprawnienia w zakresie dyscypliny lub specjalności, w odniesieniu do której przewiduje się weryfikację uprawnień;
  - 3) przedstawiciel komórki organizacyjnej CLK KGP do spraw nadzoru i analiz.
4. Komisja, o której mowa w ust. 1, przedstawia opinię na temat zasadności dalszego utrzymania uprawnień, sporządzoną na podstawie wszelkich dostępnych materiałów i informacji o wykonywanych ekspertyzach.
5. Na podstawie opinii komisji, o której mowa w ust. 1, dyrektor CLK KGP podejmuje decyzję o utrzymaniu lub zawieszeniu uprawnień w mocy na czas określony albo o cofnięciu uprawnień.
6. Dyrektor CLK KGP z urzędu cofa uprawnienia w przypadkach:
  - 1) stwierdzenia okoliczności uzasadniających powtórne zawieszenie uprawnień;
  - 2) popełnienia przez eksperta przestępstwa pozostającego w związku z wykonywaniem ekspertyz;

- 3) potwierdzonej orzeczeniem lekarskim trwałej utraty zdolności eksperta do wykonywania czynności w zakresie wynikającym z nadanych uprawnień.

§ 14

1. W stosunku do eksperta, którego uprawnienia zawieszono, wyznacza się eksperta prowadzącego na okres zawieszenia uprawnień.
2. Po upływie okresu zawieszenia uprawnienia mogą zostać przywrócone, jeśli ekspert przystąpi do ponownego egzaminu kwalifikacyjnego określonego w § 9 ust. 2 i uzyska ocenę pozytywną.
3. Ekspert, którego uprawnienia cofnięto w przypadku określonym w § 13 ust. 6 pkt 1, może ubiegać się o ich powtórne nadanie po upływie roku, ale nie później niż po 3 latach od daty cofnięcia uprawnień.
4. Powtórne nadanie uprawnień, o którym mowa w ust. 3, odbywa się w trybie określonym w rozdziale 4.

ROZDZIAŁ 5 PRZEPISY KOŃCOWE

§ 15

1. Przepisy niniejszego zarządzenia stosuje się odpowiednio do policjantów i osób nie będących policjantami, które uzyskały uprawnienia do samodzielnego wykonywania ekspertyz na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, przy czym wymienieni policjanci i osoby:
  - 1) tracą nadane wcześniej uprawnienia z dniem 31 grudnia 2005 roku;
  - 2) w celu utrzymania ważności nadanych wcześniej uprawnień obowiązane są poddać się procedurze przedłużania ważności uprawnień określonej w § 12;
2. Ważność uprawnień określonych w ust. 1 może być utrzymana jedynie w stosunku do tych poli-

cjantów lub pracowników Policji, którzy są zatrudnieni w CLK KGP, LK KWP albo w KTK.

3. Warunku określonego w § 4 ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do osób, które przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia rozpoczęły proces kształcenia w kierunku uzyskania uprawnień z zakresu daktyloskopii, fotografii i odtwarzania wyglądu zewnętrznego osób i przedmiotów.
4. Warunku określonego w § 4 ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do policjantów i pracowników Policji, którzy na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów odbyli kurs doskonalenia zawodowego z zakresu techniki kryminalistycznej zakończony egzaminem z udziałem przedstawiciela komórki organizacyjnej CLK KGP do spraw nadzoru i analiz.
5. W stosunku do specjalistów o szczególnie wysokich kwalifikacjach dyrektor CLK KGP może, za zgodą Komendanta Głównego Policji, podjąć decyzję o uzyskiwaniu przez nich uprawnień eksperta w zakresie określonej dyscypliny lub specjalności w trybie indywidualnym. W ramach tego trybu nie można jednak odstąpić od egzaminu kwalifikacyjnego.

§ 16

Traci moc decyzja nr 32/99 Komendanta Głównego Policji z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie określenia rodzajów i zakresów specjalności i podspecjalności kryminalistycznych oraz sposobu uzyskiwania i weryfikowania uprawnień do samodzielnego wykonywania ekspertyz oraz wykonywania opinii w laboratoriach kryminalistycznych i komórkach techniki kryminalistycznej jednostek Policji.

§ 17

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od daty ogłoszenia.

Komendant Główny Policji
nadinsp. Leszek Szreder

Załączniki
do zarządzenia nr 1
Komendanta Głównego Policji
z dnia 12 stycznia 2004 r.

Załącznik nr 1

1. Dyscypliny i specjalności kryminalistyczne, w zakresie których nadaje się uprawnienia:

DYSCYPLINA		SPECJALNOŚĆ	
Numer	Nazwa	Numer	Nazwa
1.	Klasyczne badania dokumentów		
2.	Techniczne badania dokumentów		
3.	Badania fonoskopijne	3/1	Badania odsłuchowe audiodokumentów
4.	Badania wariograficzne		
5.	Badania broni i balistyki		
6.	Badania mechanoskopijne	6/1	Metaloznawstwo
7.	Badania wypadków drogowych		
8.	Badania chemiczne	8/1	Badania włókien i wyrobów włókienniczych
		8/2	Badania wyrobów lakierniczych i tworzyw sztucznych
		8/3	Badania mineralogiczne
		8/4	Badania substancji psychotropowych i środków odurzających
		8/5	Badania urządzeń i materiałów wybuchowych oraz pozostałości popożarowych
		8/6	Badania alkoholu w płynach ustrojowych
		8/7	Badania substancji psychotropowych i środków odurzających w płynach ustrojowych
		8/8	Badania pozostałości po wystrzale z broni palnej
		8/9	Badania szkieł, metali i ich stopów
		8/10	Badania wyrobów alkoholowych
9.	Badania elektrotechniczne		
10.	Badania biologiczne		
11.	Badania morfologiczne włosów		
12.	Badania osmologiczne		
13.	Medycyna kryminalistyczna		
14.	Badania daktyloskopijne	14/1	Wizualizacja śladów daktyloskopijnych
		14/2	Badania śladów rękawiczek
		14/3	Cheiloskopia
		14/4	Otoskopia kryminalistyczna

15.	Badania traseologiczne	15/1	Badania porównawcze odwzorowań stóp
16.	Badania fotograficzne		
17.	Badania zapisów wizyjnych		
18.	Badania antroposkopijne		
19.	Odtwarzanie wyglądu zewnętrznego osób i przedmiotów na podstawie opisu słownego		
20.	Badania elektroniczne		
21.	Badania techniczne sprzętu komputerowego i nośników danych		

2. Typowe zakresy badań dla poszczególnych dyscyplin i specjalności:

1) KLASYCZNE BADANIA DOKUMENTÓW:

- a) Analiza porównawcza rękopisów i podpisów.
- b) Identyfikacja osób na podstawie badań porównawczych pisma ręcznego.
- c) Weryfikacja autentyczności podpisów.
- d) Identyfikacja wykonawcy podpisu sfalszowanego.
- e) Badania porównawcze maszynopisów.
- f) Identyfikacja grupowa i indywidualna maszyn do pisania.
- g) Podstawy formułowania hipotez osobopoznawczych o autorze i wykonawcy dokumentu anonimowego na podstawie wyróżników treściowych, formalnych i lingwistycznych.
- h) Podstawowa analiza dokumentów w zakresie technik ich sporządzenia.
- i) Podstawy wiedzy o prowadzonych przez CLK KGP zbiorach.

2) TECHNICZNE BADANIA DOKUMENTÓW:

- a) Określanie technik wytwarzania dokumentów.
- b) Określanie autentyczności dokumentów na podstawie badań ich nośników, środków kryjących i stosowanych zabezpieczeń.
- c) Odczytywanie zapisów niewidocznych, usuniętych, zamazanych i przerobionych.
- d) Badania dokumentów uszkodzonych - spalonych, wyblakłych, zamoczonych, zbutwiałych itp. w celu odtworzenia ich wyglądu i odczytania treści.
- e) Ujawnianie i odczytywanie wgłębionych śladów pisma.
- f) Badania papierów i innych nośników dokumentów.
- g) Badania środków kryjących dokumentów.
- h) Badania dokumentów drukowanych oraz identyfikacja form, czcionek drukarskich i urządzeń do drukowania.
- i) Określanie technik wykonania dokumentów sfalszowanych oraz identyfikacja materiałów i urządzeń wykorzystanych do ich sporządzenia.
- j) Podstawy analizy pisma ręcznego.
- k) Podstawy wiedzy o prowadzonych przez CLK KGP zbiorach.

3) BADANIA FONOSKOPIJNE:

- a) Identyfikacja osób na podstawie analizy mowy.
- b) Odsłuch i spisanie treści szeptu i mowy intensywnie zakłóconej i zniekształconej.
- c) Wnioskowanie o osobowości i cechach charakterologicznych nieznannej osoby na podstawie mowy.
- d) Wnioskowanie o okolicznościach zdarzenia na podstawie analizy efektów akustycznych.
- e) Ocena na podstawie mowy:
  - stanu psychofizycznego i zachowania się osoby,
  - zmian patologicznych mowy i głosu,
  - faktu bycia pod wpływem alkoholu, środków odurzających i psychotropowych.
- f) Pobieranie materiału porównawczego do badań fonoskopijnych.
- g) Określanie źródeł i charakteru odgłosów towarzyszących zasadniczemu zapisowi.

- 4) **BADANIA ODSŁUCHOWE AUDIODOKUMENTÓW:**
  - a) Odsłuch i spisanie treści audiodokumentów.
  - b) Pobieranie materiału porównawczego.
  - c) Badania pomocnicze.
- 5) **BADANIA WARIOGRAFICZNE:**
  - a) Weryfikacja ustaleń wersyjnych.
  - b) Kierunkowanie czynności postępowania (procesowych i operacyjnych).
  - c) Eliminowanie osób podejrzewanych.
  - d) Weryfikacja zeznań świadka.
  - e) Weryfikacja wyjaśnień podejrzanego.
  - f) Typowanie osób mających związek ze zdarzeniem.
  - g) Wskazanie dowodów poszlakowych.
  - h) Wskazanie możliwości uzyskania dowodów.
  - i) Tworzenie brakujących ogniw w wersjach.
- 6) **BADANIA BRONI I BALISTYKI:**
  - a) Ustalanie rodzaju, wzoru (modelu) oraz kalibru broni palnej i amunicji, oraz określanie ich zdolności do oddania strzału.
  - b) Identyfikacja łusek i pocisków.
  - c) Analiza zjawisk towarzyszących strzałowi z broni palnej.
  - d) Analiza uszkodzeń postrzałowych odzieży i innych przedmiotów.
  - e) Badania z zakresu balistyki zewnętrznej.
  - f) Identyfikacja broni palnej na podstawie odstrzelonych łusek lub pocisków.
  - g) Badanie urządzeń miotających produkcji przemysłowej i samodziiałowej oraz amunicji do nich.
  - h) Badania wyrobów i sprzętu w zakresie ich odporności na penetrację pociskiem miotanym.
- 7) **BADANIA MECHANOSKOPIJNE:**
  - a) Identyfikacja narzędzi i innych przedmiotów na podstawie pozostawionych przez nie śladów w czasie mechanicznego działania.
  - b) Określanie kierunku i zwrotu siły oraz sposobu stłuczenia lub uszkodzenia szyb.
  - c) Określanie, czy przedmioty lub ich części stanowiły przed rozdzieleniem bezpośrednie całości lub też czy pochodziły z tej samej produkcji (serii).
  - d) Badania plomb i plombownic.
  - e) Badania identyfikacyjne znaczników, cechowników i numeratorów.
  - f) Badania mechanicznych urządzeń zamykających.
  - g) Badania mechanoskopijne monet i wyrobów jubilerskich.
  - h) Określanie sposobu mechanicznego uszkodzenia przedmiotów.
  - i) Badania autentyczności numerów identyfikacyjnych naniesionych na podłożu z metalu, drewna, tworzywa sztucznego, szkła itd.
  - j) Identyfikacja maszyn (matryc i głowic) do produkcji płyt CD.
- 8) **METALOZNAWSTWO:**
  - a) Określanie przyczyn awaryjnego rozdzielenia elementów konstrukcyjnych urządzeń i przedmiotów wykonanych z metali i ich stopów.
  - b) Określanie zgodności technologii wytwarzania metalowych elementów konstrukcyjnych z obowiązującymi normami i warunkami technicznymi produkcji.
  - c) Identyfikacja metali i ich stopów:
    - określanie składu pierwiastkowego,
    - badania metalograficzne,
    - określanie właściwości mechanicznych (twardość, wytrzymałość, udarność),
    - badania defektoskopowe.
  - d) Określanie autentyczności numerów identyfikacyjnych naniesionych na podłożu metalowym.
  - e) Badania przyczyn awarii zbiorników ciśnieniowych, zaworów, armatury i przewodów gazowych.
  - f) Metalograficzne badania rozdzielonych części metalowych przedmiotów w celu stwierdzenia, czy poprzednio stanowiły one całość.
  - g) Określanie sposobu wykonania wyrobów metalowych i niezbędnych do tego celu maszyn, urządzeń i kwalifikacji wykonawcy.
- 9) **BADANIA WYPADKÓW DROGOWYCH:**
  - a) Rekonstrukcja wypadków drogowych na podstawie:

- akt sprawy,
- śladów na obuwiu i odzieży,
- uszkodzeń pojazdów i ich elementów.
- b) Badania elementów pojazdów mających związek z wypadkiem (opon, pasów bezpieczeństwa, tachografów itp.).
- c) Określanie marki lub rodzaju pojazdu na podstawie jego elementów znalezionych na miejscu zdarzenia.
- d) Badania śladów środków transportu (opon, kół, płóz, gąsienic itp.).
- e) Określanie wymiarów obiektów i odległości między nimi na podstawie fotografii miejsca wypadku drogowego (ofiar, przedmiotów, urządzeń, budowli itp.).
- f) Badania autentyczności numerów identyfikacyjnych pojazdów.

10) BADANIA CHEMICZNE:

- a) Badania włókien i wyrobów włókienniczych:
  - badania porównawcze włókien (mikroskopowe, barwnik, instrumentalne).
  - Badania identyfikacyjne włókien (mikroskopowe, chemia mokra, instrumentalne).
  - Badania wyrobów włókienniczych (cechy charakterystyczne w skali makro).
- b) Badania wyrobów lakierniczych i tworzyw sztucznych:
  - analiza identyfikacyjna wyrobów lakierniczych (lakiery, emalie i farby) w celu określenia rodzaju spoiwa, pigmentów i napelniaczy,
  - analiza identyfikacyjna tworzyw sztucznych w celu określenia ich rodzaju (spoiwa, napelniacze, substancje pomocnicze),
  - analiza porównawcza wyrobów lakierniczych,
  - analiza porównawcza tworzyw sztucznych,
  - identyfikacja nieznanymi substancji.
- c) Badania mineralogiczne:
  - identyfikacja nieorganicznych i organicznych substancji krystalicznych,
  - porównawcze badania śladów gleby, skał i materiałów budowlanych z uwzględnieniem ich struktury, tekstury i składu mineralogicznego.
- d) Badania substancji psychotropowych i środków odurzających:
  - identyfikacja i badania ilościowe substancji psychotropowych i środków odurzających,
  - badania porównawcze narkotyków syntetycznych,
  - identyfikacja metod produkcji narkotyków syntetycznych i ich prekursorów,
  - identyfikacja NN substancji.
- e) Badania urządzeń i materiałów wybuchowych oraz pozostałości popożarowych:
  - identyfikacja próbek materiałów wybuchowych,
  - identyfikacja pozostałości po wybuchu (po pożarze),
  - zabezpieczanie i pobieranie dowodów rzeczowych z miejsca wybuchu (pożaru),
  - rekonstrukcja urządzeń wybuchowych po wybuchu z określeniem rodzaju i wielkości użytego materiału wybuchowego,
  - analiza śladów kontaktowych materiałów wybuchowych.
- f) Badania alkoholu w płynach ustrojowych:
  - jakościowe i ilościowe badanie zawartości alkoholu etylowego w płynach ustrojowych.
- g) Badania substancji psychotropowych i środków odurzających w płynach ustrojowych:
  - identyfikacja substancji psychotropowych i środków odurzających oraz ich metabolitów w płynach ustrojowych (krew, mocz, ślina),
  - badania ilościowe substancji psychotropowych i środków odurzających w płynach ustrojowych.
- h) Badania śladów pozostałości po wystrzale z broni palnej:
  - analiza pozostałości po wystrzale z broni palnej metodą skaningowej mikroskopii elektronowej SEM/EDX,
  - ujawnianie śladów pozostałości po wystrzale z broni palnej metodą chemigraficzną,
  - określanie morfologii i składu pierwiastkowego metodą skaningowej mikroskopii elektronowej.
- i) Badania szkieł, metali i ich stopów:
  - analiza porównawcza szkieł metodą określania współczynnika załamania światła oraz określania ich składu pierwiastkowego metodami instrumentalnymi. Określanie kierunku wybijania szyb oraz cech geometrycznych odłamków szkła,
  - identyfikacja oraz badania porównawcze metali i ich stopów,
  - analiza jakościowa i ilościowa składu pierwiastkowego różnych substancji metodami instrumentalnymi.

j) Badania wyrobów alkoholowych:

- badania jakościowe i ilościowe wyrobów alkoholowych,
- wykrywanie substancji niespecyficznych dla konsumpcyjnych wyrobów alkoholowych.

Uwaga: badania chemiczne nie obejmują analiz toksykologicznych.

11) BADANIA ELEKTROTECHNICZNE:

- a) Badania instalacji i urządzeń elektrycznych zabezpieczonych z miejsc pożarów.
- b) Badania urządzeń elektrycznych w celu ustalenia przyczyny porażenia prądem elektrycznym.
- c) Badania urządzeń elektroenergetycznych w przypadku awarii, katastrof itp.
- d) Ustalanie zaniedbań lub naruszeń obowiązujących przepisów o budowie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych oraz przepisów przeciwpożarowych i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy z sieciami i urządzeniami elektroenergetycznymi.

12) BADANIA BIOLOGICZNE:

- a) Identyfikacja metodami biologii klasycznej:
  - techniczne i procesowe zabezpieczanie śladów i materiału porównawczego,
  - identyfikacja rodzajowa śladu biologicznego,
  - identyfikacja gatunkowa,
  - identyfikacja w zakresie układu ABO,
  - identyfikacja w zakresie układów enzymatycznych,
  - kwalifikacja i zabezpieczenie materiału do identyfikacji genetycznej, w tym na potrzeby bazy danych DNA.
- b) Identyfikacja metodami biologii molekularnej:
  - sposoby pozyskiwania materiałów do identyfikacji genetycznej i ich zabezpieczanie techniczne i procesowe,
  - metody ekstrakcji DNA,
  - metody oznaczeń ilościowych DNA,
  - technika PCR,
  - rodzaje i metody identyfikacji genetycznej,
  - analiza wyników i ich kwalifikowanie do bazy danych DNA,
  - opracowanie statystyczne wyników.

13) BADANIA MORFOLOGICZNE WŁOSÓW:

- identyfikacja rodzajów śladu (włókno, włos, sierść),
- identyfikacja gatunkowa włosów i sierści,
- badania porównawcze włosów,
- kwalifikacja włosów do badań genetycznych,
- ocena prawidłowości pobierania i zabezpieczania włosów jako materiału porównawczego.

14) BADANIA OSMOLOGICZNE:

- a) Zabezpieczanie śladów osmologicznych na miejscach zdarzeń i w warunkach laboratoryjnych.
- b) Pobieranie materiału porównawczego, uzupełniającego oraz kontrolnego.
- c) Badanie śladów osmologicznych przy użyciu psów specjalnych.
- d) Organizacja i bieżące odnawianie zasobów zbioru materiału uzupełniającego.
- e) Opiniowanie w zakresie badań śladów osmologicznych na podstawie analizy akt sprawy.

15) MEDYCYNA KRYMINALISTYCZNA:

- a) Oględziny zwłok na miejscu ich znalezienia.
- b) Umiejętność zabezpieczania śladów biologicznych i materiału porównawczego, w tym na potrzeby bazy danych DNA.
- c) Kwalifikacja prawna uszkodzeń ciała.
- d) Kryminalistyczna rekonstrukcja wypadków komunikacyjnych i innych zdarzeń, w których niezbędna jest wiedza medyczna.
- e) Badania uszkodzeń ciała i materiałów dowodowych spowodowanych użyciem broni palnej lub innym narzędziem.

16) BADANIA DAKTYLOSKOPIJNE:

- a) Ujawnianie i zabezpieczanie śladów linii papilarnych oraz pobieranie materiału porównawczego do badań.
- b) Identyfikacja osób na podstawie odwzorowań (śladów i odbitek) linii papilarnych lub poletkowej budowy skóry.

- c) Wnioskowanie o sposobie popełnienia przestępstwa na podstawie układu śladów linii papilarnych pozostawionych na przedmiotach.
- d) Wnioskowanie o rodzaju podłoża oraz miejsca, na którym ujawniono i zabezpieczono ślady linii papilarnych.

17) WIZUALIZACJA ŚLADÓW DAKTYLOSKOPIJNYCH:

- a) Ujawnianie i zabezpieczanie śladów linii papilarnych.
- b) Ujawnianie i poprawa czytelności śladów linii papilarnych za pomocą zaawansowanych technik laboratoryjnych z wykorzystaniem technik elektronicznego przetwarzania obrazu.
- c) Wstępna kwalifikacja śladów linii papilarnych do dalszych badań.

18) BADANIA ŚLADÓW RĘKAWICZEK:

- a) Ujawnianie i zabezpieczanie śladów rękawiczek oraz pobieranie materiału porównawczego do badań.
- b) Identyfikacja rękawiczek na podstawie ich śladów.
- c) Określanie przynależności grupowej rękawiczek na podstawie struktury i rodzaju materiału, z którego je wykonano.

19) CHEILOSKOPIA:

- a) Ujawnianie i zabezpieczanie śladów czerwieni wargowej oraz pobieranie materiału porównawczego do badań.
- b) Identyfikacja osób na podstawie śladów czerwieni wargowej.

20) OTOSKOPIA KRYMINALISTYCZNA:

- a) Ujawnianie i zabezpieczanie śladów małżowiny usznej oraz pobieranie materiału porównawczego.
- b) Identyfikacja osób na podstawie śladów małżowiny usznej.

21) BADANIA TRASEOLOGICZNE:

1. Identyfikacja obuwia na podstawie śladów wgłębnionych, powierzchniowych i innych (skóra ludzka).
2. Wnioskowanie o osobie na podstawie śladów obuwia.
3. Identyfikacja zwierząt na podstawie śladów ich kończyn.
4. Badania butów na zestawienie par.

22) BADANIA PORÓWNAWCZE ODWZOROWAŃ STÓP:

- a) Identyfikacja osób na podstawie odwzorowań stóp na wewnętrznych częściach butów.
- b) Badania identyfikacyjne odwzorowań stóp na wszystkich podłożach.

23) BADANIA FOTOGRAFICZNE:

- a) Wykonywanie fotografii czarno-białych i barwnych, także w promieniowaniu niewidzialnym, techniką makrofotografii i fotografii mikroskopowej.
- b) Wykonywanie dokumentacji magnetowidowej.
- c) Ujawnianie metodami fotograficznymi i innymi znaków nieczytelnych (zalanych, zamazanych, usuniętych chemicznie lub mechanicznie).
- d) Określanie:
  - techniki fotograficznej, z zastosowaniem której zostały wykonane zdjęcia,
  - sprawności aparatury fotograficznej,
  - techniki i sposobu obróbki materiałów fotograficznych,
  - czy zdjęcia fotograficzne są reprodukcją (kopia) danego oryginału,
  - systemu i standardu zapisu na taśmie wizyjnej.
- e) Dokonywanie opisu obrazu i nie zakłóconych treści dźwiękowych zarejestrowanych na taśmie wizyjnej oraz porównywanie zgodności treściowych obrazu i dźwięku.
- f) Wstępne opracowywanie ekspertyz z zakresu identyfikacji osób, zwłok i przedmiotów na podstawie zdjęć fotograficznych i zapisu wideo, bez dokonywania zmian w materiale dowodowym i porównawczym.
- g) Identyfikacja aparatury fotograficznej i filmowej na podstawie zdjęć (negatywu i pozytywu).
- h) Identyfikacja pomocniczego sprzętu fotograficznego na podstawie zdjęć.
- i) Określanie autentyczności zdjęć i metody fotomontażu.
- j) Identyfikacja obiektów odzwierciedlonych na zdjęciach.
- k) Określanie rodzaju materiałów fotograficznych (negatywowych, pozytywowych, odwracalnych).
- l) Określanie wymiarów obiektów i odległości między nimi na podstawie zdjęć.
- m) Ustalanie miejsca, z którego były wykonywane zdjęcia fotograficzne.

24) BADANIA ZAPISÓW WIZYJNYCH:

- a) Identyfikacja aparatury wideo na podstawie zapisu na taśmie wizyjnej.
- b) Ocena sprawności technicznej aparatury wideo.
- c) Ocena poprawności sporządzonego zapisu wideo.
- d) Badania zapisów na taśmie wizyjnej w celu określenia jakości zapisanego sygnału, miejsc i metody montażu, autentyczności, producenta itp.
- e) Dokonywanie odczytu obrazu i nie zakłóconego dźwięku z taśmy wizyjnej.

25) BADANIA ANTROPOSKOPIJNE:

- a) Rekonstrukcja przyżyciowego wyglądu głowy (twarzy) nieznanymi włókami na podstawie czaszki.
- b) Identyfikacja osób, włók i przedmiotów na podstawie zdjęć fotograficznych i zapisu wideo.
- c) Identyfikacja osób na podstawie kształtu małżowiny usznej.

26) ODTWARZANIE WYGLĄDU ZEWNĘTRZNEGO OSÓB I PRZEDMIOTÓW NA PODSTAWIE OPISU SŁOWNEGO:

- a) Wykonywanie portretów na podstawie opisu słownego metodą rysunkową, kompozycyjną i komputerową.
- b) Odtwarzanie wyglądu przedmiotów na podstawie opisu słownego.
- c) Retusz zdjęć twarzy (uzupełnienie niewidocznych elementów, dodawanie akcesoriów itp.).
- d) Analiza zdjęć fotograficznych osób i przedmiotów pod kątem poprawnego pobrania materiału porównawczego.

27) BADANIA ELEKTRONICZNE:

- a) Badania elektronicznych urządzeń do odpalania ładunków wybuchowych:
  - identyfikacja urządzeń,
  - określanie możliwości i sposobu odpalania ładunków wybuchowych.
- b) Badania elektronicznych urządzeń do obezwładniania osób:
  - pomiary parametrów,
  - określanie sprawności.
- c) Badania urządzeń nadawczo-odbiorczych.
- d) Badania układów sterowania elektronicznego.
- e) Badania systemów alarmowych sygnalizacji włamania, napadu i pożaru:
  - określanie sprawności w chwili zaistniałego zdarzenia,
  - określanie rodzaju uszkodzeń,
  - odczytywanie pamięci dostępu.
- f) Badania systemów kontroli dostępu.
- g) Identyfikacja elementów różnych urządzeń elektronicznych mających związek z czynami przestępczymi.

28) BADANIA TECHNICZNE SPRZĘTU KOMPUTEROWEGO I NOŚNIKÓW DANYCH:

- a) Określanie typu komputera, jego konfiguracji i sprawności,
- b) Ustalanie cech fabrycznych sprzętu i podzespołów,
- c) Ujawnianie cech indywidualnych (np. oznaczeń numerowych) sprzętu i podzespołów pozwalających na identyfikację właściciela,
- d) Ustalanie typu urządzeń peryferyjnych,
- e) Określanie funkcji (przeznaczenia) stanowiska komputerowego,
- f) Ustalanie przeznaczenia akcesoriów elektronicznych, ich sprawności oraz możliwości wykorzystania,
- g) Ustalanie zawartości komputerowych nośników danych (sporządzanie listy zapisanych plików),
- h) Ustalanie rodzaju zainstalowanego systemu operacyjnego.

Uwaga: badania sprzętu komputerowego i nośników danych nie obejmują badań nośników i zawartych na nich danych pod kątem naruszenia ustawy o ochronie praw autorskich i prawach pokrewnych (własności intelektualnej).

Załącznik nr 2

**WYKAZ LICZBY PROJEKTÓW EKSPERTYZ
ustalanej do wykonania przez kandydata na eksperta**

- 1) badania dokumentów – 80,
- 2) badania fonoskopijne – 50,
- 3) badania wariograficzne – 50,
- 4) badania broni i balistyki – 250,
- 5) badania mechanoskopijne – 200, w tym 50 dotyczących badań oznaczeń identyfikacyjnych samochodów,
- 6) badania wypadków drogowych – 150, w tym 50 dotyczących badań oznaczeń identyfikacyjnych samochodów,
- 7) badania chemiczne – 100, w zakresie co najmniej dwóch specjalności,
- 8) badania elektrotechniczne – 100,
- 9) badania biologiczne – 100,
- 10) badania włosów – 50,
- 11) badania osmologiczne – 50,
- 12) medycyna kryminalistyczna – 100,
- 13) badania daktyloskopijne – 300,
- 13a) wizualizacja śladów daktyloskopijnych – 60,
- 13b) badania śladów rękawiczek – 60,
- 13c) cheiloskopia – 60,
- 13d) otoskopia kryminalistyczna – 60,
- 14) badania treseologiczne – 100,
- 15) badania fotograficzne – 80,
- 16) badania zapisów wizyjnych – 100,
- 17) badania antroposkopijne – 100,
- 18) odtwarzanie wyglądu zewnętrznego osób i przedmiotów na podstawie opisu słownego – 80, w tym 20 potwierdzonych rozpoznaniem osób,
- 19) badania elektroniczne – 50,
- 20) badania sprzętu komputerowego i nośników danych – 50.

Załącznik nr 3

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
Centralne Laboratorium Kryminalistyczne

Wydział .....

KARTA ZALICZEŃ
metod badawczych

Imię i nazwisko kandydata .....

Jednostka .....

Imię i nazwisko eksperta prowadzącego .....

Lp.	METODA BADAWCZA		Dane eksperta sprawdzającego opanowanie metody	Data i podpis eksperta sprawdzającego opanowanie metody
	Nazwa pracowni	Rodzaj badań		

.....
data i podpis naczelnika wydziału CLK KGP

Załącznik nr 4

WZÓR
KSIĄŻKA PRACY EKSPERTA KRYMINALISTYKI
(format A5)**Zasady prowadzenia książki:**

1. Do założenia i prowadzenia książki są obowiązani kandydaci na ekspertów kryminalistyki oraz eksperci kryminalistyki.
2. Książka jest wewnętrznym dokumentem komórek organizacyjnych techniki kryminalistycznej, w którym dokonuje się rejestracji przebiegu pracy oraz wszelkich osiągnięć zawodowych ekspertów oraz kandydatów na ekspertów.
3. Nadzór nad prawidłowością dokonywanych zapisów, poprzez potwierdzanie prawidłowości dokonywania zapisów, sprawują:
  - 1) ekspert prowadzący – w odniesieniu do kandydata na eksperta,
  - 2) naczelnik LK KWP (KSP) lub kierownik merytorycznie właściwej komórki organizacyjnej CLK KGP – w odniesieniu do eksperta.
4. Nadzór w odniesieniu do kandydata na eksperta odbywa się w sposób ciągły, przez cały czas trwania procesu kształcenia. W tym czasie ekspert prowadzący jest obowiązany co najmniej raz w roku wpisywać oceny odnoszące się do bieżących postępów kandydata w zakresie realizacji założonych celów kształcenia.
5. W tabeli o tytule „uprawnienia do opracowywania ekspertyz kryminalistycznych” rejestruje się zmiany w zakresie posiadanych przez ekspertów uprawnień (nadanie, zawieszenie, cofnięcie) oraz wynik egzaminu sprawdzającego. Do dokonania zapisów w tej tabeli uprawniony jest jedynie dyrektor CLK KGP.

Strona 2

KSIĄŻKA PRACY EKSPERTA KRYMINALISTYKI

Strona 1

<i>Imię i nazwisko</i>	
<i>Imię ojca</i>	
<i>Data urodzenia</i>	<i>Miejsce urodzenia</i>
Stopień/tytuł naukowy/zawodowy	
Studia wyższe – uczelnia	
Wydział/kierunek	
Studia podyplomowe	
Przebieg pracy zawodowej przed rozpoczęciem służby lub pracy w Policji:	

Data rozpoczęcia służby lub pracy w Policji

**PRZEBIEG SŁUŻBY LUB PRACY W KOMÓRKACH ORGANIZACYJNYCH
TECHNIKI KRYMINALISTYCZNEJ**

Jednostka	Od	Do	Podpis przełożonego

Szkolenie specjalistyczne (policyjne lub cywilne)	Data ukończenia

Uprawnienia do wykonywania ekspertyz kryminalistycznych		
Zakres uprawnień (egzaminy sprawdzające, weryfikacje, zawieszenia i cofnięcie uprawnień)	Data nadania i nr decyzji	Podpis dyrektora CLK KGP

Przebieg procesu kształcenia kandydata					
Dyscyplina					
Data rozpoczęcia kształcenia					
..... <i>Imię i nazwisko eksperta prowadzącego</i>					
..... <i>Podpis eksperta prowadzącego</i>					
Roczne podsumowanie wykonanych prac					
Rodzaj prac	Rok	20.....	20.....	20.....	20.....
Rodzaje wykonanych projektów ekspertyz					
RAZEM					
Podpis eksperta prowadzącego					

OCENA POSTĘPÓW W PROCESIE KSZTAŁCENIA KANDYDATA	
Ocena wiedzy i umiejętności kandydata	Data i podpis oceniającego

PRZEBIEG PRACY EKSPERTA						
Rodzaje prac	Rok	20.....	20.....	20.....	20.....	20.....
Rodzaje wykonywanych ..... ekspertyz	1					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	RAZEM	7				
	15					
	16					
Podpis przełożonego	17					

UCZESTNICTWO/UDZIAŁ W ROZPRAWACH SĄDOWYCH W CHARAKTERZE OBSERWATORA (DOT. KANDYDATÓW) / BIEGLEGO (DOT. EKSPERTÓW)		
Data rozprawy	Sąd	Numer ekspertyzy

KONTROLE MERYTORYCZNE PRACY EKSPERTA		
Data kontroli	Uwagi kontrolującego	Podpis kontrolującego

PRAKTYKI ZAWODOWE		
Termin praktyk	Miejsce i tematyka praktyk	Uwagi

UDZIAŁ W SYMPOZJACH NAUKOWYCH		
Organizator – tematyka sympozjum	Miejsce Termin	

PRACE NAUKOWO-BADAWCZE	
Temat pracy – uzyskane wyniki	Data rozpoczęcia i zakończenia pracy

PUBLIKACJE	
Tytuł publikacji – wydawnictwo	Data wydania

Uwagi:

Załącznik nr 5

**CENTRALNE
LABORATORIUM
KRYMINALISTYCZNE**
KOMENDY GŁÓWNEJ POLICJI

ŚWIADECTWO

Nr .....

Potwierdza się, że Pan(-i) .....
otrzymał(-a) uprawnienia do wykonywania w Policji ekspertyz
kryminalistycznych z zakresu:

Niniejsze świadectwo zachowuje ważność od ..... do ..... 20 .... r.

Dyrektor
Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego
Komendy Głównej Policji

Warszawa, ...